

URL: <http://www.journal.iitta.gov.ua> (дата звернення: 25.02.2013).

3. Bielikova M. Designing the electronic textbook “Art Processing of Wood” for the handicraft and technologies teachers’ professional training. *Znanstvena misel*. 2020. Vol. 2. P. 47–50.

4. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посіб. Київ: Освіта України. 2006. 390 с.

5. Денисенко С.М. Психолого-педагогічні засади проектування мультимедійного контенту електронних освітніх ресурсів для вищого навчального закладу: автореф. дис. ... канд. пед. наук; 13.00.10; Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. Київ, 2013. 23 с.

6. Butcher N. A Basic Guide to Open Educational Resources (OER). United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). 2015. URL: <http://oasis.col.org/handle/11599/36> (accessed date: 19.02.2023).

7. Calvani A., Fini A., Ranieri M. Digital Competence In K-12. Theoretical Models, Assessment Tools and Empirical Research. *Proceedings of ED-MEDIA 2011 – World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia & Telecommunications*. Lisbon, Portugal: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE). P. 539–548. URL: <https://www.learntechlib.org/primary/p/37918/> (accessed date: 10.01.2023).

8. Orr D., Rimini M., Van Damme D. Open Educational Resources : A Catalyst for Innovation. Educational Research and Innovation. Paris, France: OECD Publishing, 2015. URL: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264247543-en> (accessed date: 22.02.2023).

Марина Ростока,

кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ, Україна

ЦИФРОВІ ТРЕНДИ У КОНТЕКСТІ ВИПЕРЕДЖАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Діджиталізація глобального простору набирає певних обертів, охоплюючи майже всі сфери людської діяльності. Цифровізація

суспільства провокує цифрову трансформацію освіти, окреслюючи траєкторію її випереджального розвитку та спонукає до визначення так званих цифрових трендів.

Нині випереджальний розвиток освітньої галузі супроводжується активним упровадженням цифрових технологій та є визначальним засобом, який уможливує вільний розвиток особистості, про що зазначено у Законі України «Про освіту», Концепції розвитку цифрових компетентностей (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р), Положенні про Єдиний державний портал цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта» (Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2021 р. № 184), Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386 р), у Цифровій адженді України – 2020 тощо.

Відповідно, що подолання кризових процесів, які охоплюють багато ланок соціально-економічного життя на планетарному і національному рівнях, вимагає кардинально нових методологічних підходів [3, с. 95]. Ще у 2009 році П. Цегольник, запропонував «Концепцію випереджального розвитку освіти» (далі – Концепція), у визначенні якої вже тоді зазначив «суть і основні контури освіти у якості системи випереджального розвитку; причини та кризові процеси, що обумовлюють необхідність переходу до такої методології трансформації і такої парадигми освітнього інституту», а також окреслив «генеральну траєкторію розвитку освіти на цьому шляху». Автором наведено генезу понять «відкрита освіта», «віртуальна освіта», «віртуальний заклад освіти», «дистанційна освіта» і «дистанційне навчання» й акцентовано увагу на зростанні темпів інформаційних потоків, які потребують нових електронних ресурсів тощо [3, с. 97, с. 186]. Тренди інформатизації на такому етапі забезпечуються динамічним розвитком інформаційних технологій задля побудови інформаційного суспільства. Таким чином автор розкриває певні аспекти трансформації освіти майбутнього. На нашу думку, Концепція П. Цегольника є провідною й основоположеною щодо сьогоденних реалій глобальної цифровізації суспільства загалом, освіти – зокрема.

За Д. Котелевець в основу цифровізації покладено процеси швидкого поновлення інформаційних ресурсів, генерації нових знань й активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, а також стверджується, що нині актуальні такі тренди, як: великі дані (Big Data), блокчейн (blockchain), хмарні технології (Cloud Computing),

штучний інтелект (Artificial Intelligence), Інтернет речей (Internet of Things) та ін. [2] Відтак, цифрова трансформація освіти забезпечується адаптивним інструментарієм зазначених технологій.

У доповіді Українського інституту майбутнього «Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою» розкрито певний термінологічний апарат у контексті розбудови інформаційного суспільства й побудови цифрового суспільства, зокрема зроблено акцент на тому, що «цифрові тренди – це напрями розвитку цифрових технологій» [1]. Слід зазначити, що в підґрунтя цифрової трансформації освіти покладено цифрові тренди, що забезпечуватимуть вектори саме випереджального розвитку освіти в умовах сьогодення.

У цьому контексті вважаємо за доцільне конкретизувати найбільш вагомі цифрові освітні тренди, що забезпечують балансування між викликами освіти в нових умовах існування й потребами освіти сьогодення задля майбутнього: розвиток цифрової компетентності суб'єктів освіти та реалізація проєктів цифрової трансформації в освіті.

Адже «освіта – це один із базових елементів екосистеми (цифрових) інновацій та цифрової економіки загалом» [1]. Тим самим упровадження адаптивних інформаційних технологій з підтримки цифрових інновацій в освіті мають певну актуальність, а саме напрям цифрової трансформації в освіті потребує досліджень з інформаційно-аналітичного супроводу науково-освітнього процесу, зокрема з ретельного вивчення джерельної бази знань – інформаційно-довідкової, науково-практичної, академічної та ін., що складає науковий доробок з досвіду багатьох учених і практиків.

Отже, відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського розпочато прикладне наукове дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» (2023-2025 рр.).

Тим самим, практичне значення дослідження полягає у створенні сприятливих умов щодо оптимізації праці керівних кадрів у сфері освіти, науковців, педагогів та бібліотечних працівників щодо цифрової трансформації освіти і педагогіки, а також поширення вітчизняного і зарубіжного досвіду з використання цифрових технологій у науково-освітньому просторі. Відповідно прикладні результати мають забезпечити цифрові тренди випереджального розвитку освіти потужною базою нового знання у цьому сенсі.

Список використаних джерел

1. Доповідь Українського інституту майбутнього «Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою». *Український інститут майбутнього*. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-2> (дата звернення 20.03.2023).

2. Котелевець Д. О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2022. Вип. 5. doi: 10.54929/2786-5738-2022-5-03-01

3. Цегольник П. А. Концепція випереджального розвитку освіти (Освіта XXI століття як сфера випереджального розвитку). Хмельницький, 2009. 309 с.

Олена Файермен,

здобувач ступеня доктор філософії, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро, Україна

ПАРТНЕРСТВО РОБОТОДАВЦІВ ТА СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДО СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Сучасна підготовка кваліфікованого фахівця соціономічної сфери неможлива без постійного партнерства роботодавців та освітян. Таке партнерство дозволяє підвищувати професійну мотивацію здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності, прогнозувати потреби ринку праці у зазначених фахівцях, оновлювати освітні програми підготовки майбутніх фахівців, залучати до освітнього процесу висококомпетентних представників роботодавців тощо.

Щодо поняття «партнерство», то його визначають як систему співпраці, засновану на відкритих угодах між різними інститутами, що мають на меті взаєморозуміння, спільно прийняті плани й спільну роботу [2].

Говорячи про партнерство у сфері вищої освіти, то поділяємо погляди С. Безвух, А. Стопчак, які презентують дане поняття як «взаємодію закладів вищої освіти, органів державної влади та місцевого самоврядування, роботодавців, некомерційних організацій та самих студентів з метою досягнення консенсусу та задоволення потреб та інтересів кожної сторони на основі принципу